Finansutskottets betänkande 1986/87: 38

om anslag till räntor på statsskulden, m. m. (prop. 1986/87: 150 bil. 1 mom. 8–9)

FiU 1986/87: 38

Sextonde huvudtiteln

I proposition 1986/87: 100, bilaga 18 (finansdepartementet) föreslog regeringen riksdagen att, i avvaktan på slutligt förslag i ämnet, till Räntor på statsskulden, m. m. för budgetåret 1987/88 beräkna ett förslagsanslag av 63 000 000 000 kr.

Därefter har regeringen i proposition 1986/87: 150, bilaga 1, momenten 8 och 9 föreslagit riksdagen att

dels anta ett till propositionen fogat förslag till beräkning (bilaga 1.4) för Räntor på statsskulden, m. m. för budgetåret 1987/88,

dels till Räntor på statsskulden, m. m. för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 62 000 000 000 kr.

Det i kompletteringspropositionen angivna medelsbehovet grundar sig på beräkningar som gjorts inom riksgäldskontoret i slutet av mars 1987. Riksgäldskontoret har därefter den 25 maj 1987 tillställt utskottet en promemoria med en förnyad beräkning, som visar att medelsbehovet för räntor på statsskulden m. m. nu kan uppskattas till 60,0 miljarder kronor för budgetåret 1987/88. I jämförelse med vad som anges i kompletteringspropositionen innebär detta att anslaget kan räknas ned med 2,0 miljarder kronor. Jämfört med budgetpropositionens preliminärt beräknade medelsbehov är anslagsminskningen 3,0 miljarder kronor.

De olika beräkningarna kan sammanfattas på följande sätt:

Räntor på statsskulden budgetåret 1987/88
Miljarder kronor

	Budget-prop.		Kompl. prop.		Nuv. beräkn.
Räntor på inhemska lån m. m.	50,8	*+1,0*	51.8	*−1,3*	50,5
Räntor på utländska lån	10,1	*−0,2*	9.9	*−0,2*	9,7
Valutaförluster (netto)	2,1	*−1,8*	0.3	*−0,5*	−0,2
Summa	**63,0**	*−1,0*	**62,0**	*−2,0*	**60,0**

Utskottet

Riksgäldskontoret har i en förnyad beräkning av medelsbehovet för räntor på statsskulden utgått från ett lägre inhemskt nettoupplåningsbehov än tidigare för såväl budgetåret 1986/87 som för budgetåret 1987/88. I den nya beräkningen har man dessutom tagit hänsyn till att räntenivån på statsskuldväxlar nu är lägre än vid förra beräkningstillfället. Å andra sidan har

räntenivån för riksobligationer stigit, men detta inverkar i endast begränsad utsträckning på utgifterna under budgetåret 1987/88 eftersom räntorna förfaller till betalning först ett år efter upplåningstillfället.

Riksgäldskontoret beräknar nu medelsbehovet på anslaget Räntor på statsskulden, m. m. under budgetåret 1987/88 till 60 miljarder kronor, dvs. 2 miljarder kronor mindre än vad som är angivet i kompletteringspropositionen.

Med hänsyn till de nya omständigheter som tillkommit finner utskottet det motiverat att låta riksgäldskontorets nu framlagda kalkyler ligga till grund för anslagsberäkningen. Utskottet föreslår således att anslaget förs upp med 60 miljarder kronor.

Jämkningen kan enligt utskottets mening också ses som en illustration av den stora osäkerhet som utmärker denna typ av kalkyler. Även om man utgår från oförändrat upplåningsbehov kan förhållandevis små ändringar i antagandena få långtgående återverkningar på beräkningsresultatet. Följande tumregler ger en viss vägledning vid bedömningen.

De nu aktuella räntekalkylerna utgår ifrån räntenivån i mitten av maj 1987. En varaktig förändring av räntenivån med 1 procentenhet från den 1 juli 1987 skulle för inhemska lån betyda en förändring av ränteutgifterna för budgetåret 1987/88 med i runt tal 1,2 miljarder kronor under i övrigt lika förhållanden.

För den utländska upplåningen skulle en ränteförändring med 1 procentenhet från den 1 juli 1987 leda till att ränteutgifterna, under i övrigt oförändrade förhållanden, förändras med 0,4 miljarder kronor för budgetåret 1987/88.

Valutakursernas utveckling har betydelse både för ränteutgifter och för realiserade valutaförluster samt valutavinster. En förändring av dollarkursen med 10 öre från beräkningsantagandet 6: 26 kr. per dollar påverkar ränteutgifterna med 90 milj. kr. och valutaförlusterna med ca 70 milj. kr. för budgetåret 1987/88.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner bilagda förslag till räntor på statsskulden, m. m. för budgetåret 1987/88 *(bilaga)*,
2. att riksdagen med anledning av proposition 1986/87: 150 bilaga 1 moment 9 till *Räntor på statsskulden, m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 60 000 000 000 kr.

Utskottet hemställer att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 4 juni 1987

På finansutskottets vägnar

Arne Gadd

Närvarande: Arne Gadd (s), Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Bo Södersten (s), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Lars De Geer (fp), Filip Fridolfsson (m), Hans Petersson i Hallstahammar (vpk), Hans-Eric Andersson (s), Arne Kjörnsberg (s), Rolf Kenneryd (c) och Margit Gennser (m).

Förslag till räntor på statsskulden, m. m. budgetåret 1987/88

Utgifter

		Kr.	
A	*Räntor på statsskulden*		
a	*Räntor på upplåning inom landet*		
1.	Ränta på räntelöpande obligationslån, *förslagsvis*	20 356 000 000	
2.	Ränta på riksobligationer, *förslagsvis*	8 869 000 000	
3.	Vinster på premieobligationslån, *förslagsvis*	4 395 000 000	
4.	Ränta på statsskuldförbindelser, *förslagsvis*	29 000 000	
5.	Ränta på sparobligationer, *förslagsvis*	4 400 000 000	
6.	Ränta på av staten övertagna lån, *förslagsvis*	1 000	
7.	Ränta på lån hos statsinstitutioner och fonder m. m., *förslagsvis*	350 000 000	
8.	Ränta på allemanssparandet, *förslagsvis*	2 900 000 000	
9.	Ränta på köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kv. Lejonet i Stockholm	90 000	
10.	Ränta på Konung Carl XIII:s hemgiftskapital	8 000	
11.	Ränta på kortfristig upplåning hos banker m. fl., *förslagsvis*	1 000	
12.	Ränta på skattkammarväxlar, *förslagsvis*	555 000 000	
13.	Ränta på statsskuldväxlar, *förslagsvis*	8 404 000 000	50 258 100 000
b	*Ränta på upplåning i utlandet, förslagsvis*		9 700 000 000
B	*Kapitalrabatter, kursförluster m. m.*		
1.	Kapitalrabatter, *förslagsvis*	1 000	
2.	Kursförluster, *förslagsvis*	1 000	
3.	Valutaförluster, *förslagsvis*	1 700 000 000	1 700 002 000
C	*Diverse utgifter*		
1.	Försäljningsprovisioner m. m., *förslagsvis*	660 000 000	
2.	Inlösningsprovisioner m. m., *förslagsvis*	240 000 000	
3.	Kostnad för börsnotering av obligationslån, *förslagsvis*	14 551 000	
4.	Officiella dragningslistor för premielånen, *förslagsvis*	7 400 000	
5.	Särskilda dragningslistor för premielånens 100-brev, *förslagsvis*	350 000	
6.	Övriga diverse utgifter, *förslagsvis*	100 000	922 401 000
		Summa	**62 580 503 000**

Anm. Valutaomvandling har skett till valutakurserna den 30.4.1987.

Inkomster	Kr.	
A Räntor		
1. Ränta på uppköpta obligationer	200 000 000	
2. Ränta på rörliga krediter	250 000 000	
3. Ränta på krediter till vissa affärsverk	170 000 000	
4. Ränta på checkräkningsmedel i riksbanken	1 000	
5. Ränta på övriga utlånade medel	1 000 000	621 001 000
B Uppgäld, kursvinster m. m.		
1. Uppgäld	1 000	
2. Kursvinster	1 000	
3. Valutavinster	1 900 000 000	1 900 002 000
C Diverse inkomster		
1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m.	50 000 000	
2. Officiella dragningslistor för premielånen	9 400 000	
3. Övriga diverse inkomster	100 000	59 500 000
	Summa	**2 580 503 000**
Nettoutgift att föras upp på statsbudgeten		**60 000 000 000**
	Summa	**62 580 503 000**

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1987